

Ян Валєтов

**ДІТИ
КАПИЩА**

Харків
«Фоліо»
2024

Купити книгу на сайті kniga.biz.ua >>>

РОЗДІЛ 1

Подейкують, нібито майже кожна людина має шосте чуття. Сергеев був цього певен.

Власний досвід, хай там як, значно швидше стане критерієм істини, ніж якнайяскравіше змальований чужий. Усе тому, що він вистражданий, виплеканий і синці від цього самого досвіду з власного, коханого організму не сходять роками, щоразу нагадуючи про невдачі та скоєні дурниці.

Іноді досвід прийти не поспішає. Людина деяких вельми специфічних професій встигає померти раніше, ніж порозумнішати. Втім, трапляється, що й професія ні до чого. Просто — не вдалося. Таких от невдах Сергеев за своє життя побачив багато.

Чи провидіння, чи звичка до обачності, чи те-таки «передчуття» — шосте чуття — змусило Михайла повернутися до дверей, аби підставити під дверну ручку крісло, — саме це врятувало їм життя.

Коли ручка, ледь крутнувшись, неголосно клацнула клямкою й знову повернулася в початкове положення, Сергеев прикипів до місця, не встигнувши дійти до ліжка, як першокласник у дитячій грі «Замри!». Блинчик, із припнутими до розтяжок руками й ногами неспокійно порохкував ситим поросям, — снодійне подіяло. І Михайло, дивлячись, як спить Блинов, укотре згадав про Бога й інтуїцію.

Його беззаспокійлива й снодійна пігулки все ще лежали в маленькій пластиковій чарочці біля склянки з водою на столу, і він подумав, що іноді смерть має безпечний вигляд. Дві желатинові капсули: одна — вбивця болю, друга — вбивця безсоння. За цієї ситуації кілька міліграмів порошку в них були страшнішими за пістолетну кулю, випущену впритул.

Безшумно й хутко, як великий кіт, що через непорозуміння звівся на задні лапи, Сергеев рушив до дверей і припав до одвірка, напруживши слух.

За дверима панувала тиша — все-таки кремезний і високий були професіоналами, але вони прийшли сюди, щоб діяти, а не вичікувати. Тим паче, що в коридорі й на сходах лежали трупи і часу на те, щоб зачітись і завдати удару несподівано, вже не було. Ні кремезний, ні високий особливих помилок не припустились. Усе йшло, як ішло — просто за спиною в кожній з дійових осіб стояв Його величність випадок.

І тільки Сергееву він вчасно шепнув на вухо: «Стережися!»
Подітись з палати не було куди.

Простора, майже на двадцять п'ять квадратів, кімната. Величезне, на пів стіни, вікно і санвузол, зовсім без вікон. Душова кабінка, унітаз, біля якого — пригвинчена до кахлю величезна нікельована ручка, біде, велика ванна і дзеркальна шафка над умивальником. У ванні було все, крім життєво необхідного підземного ходу. З неї можна було тільки просочитися в каналізацію. А з палати — вистрибнути у вікно. Обидва варіанти Сергеева не влаштовували.

За масивними (дякувати Богові!) дверима зашепотілися. Потім хтось знову торкнувся ручки. Почулося металеве побрязкування. Знову шепіт.

Михайло, якого колись старанно навчали, як діяти в таких ситуаціях, прикинув, скільки часу в нього залишилося на роздуми, і внутрішньо похолов. Виходило, що ліміт уже вичерпано. Якби двері відчинялися всередину, а не назовні, концерт би закінчився ще хвилину тому.

Ручка дверей знову крутнулася.

«Куди? Куди подітись?»

Сергеев удесяте окинув поглядом кімнату.

«Пастка, та й годі! Зрозуміло, що треба повернути увагу. Розбити вікно, наприклад, — шуму буде на всю Феофанію. А самим після цього куди? Ще хвилинка — і вони рознесуть двері. Скільки їх там? Двоє? У два стволи вдарять — увійдуть, як діти в клас. Якнайпростіше. Стволи у них із глушниками. Двері, хай і важкі, але дерев'яні. Потрощать на друзки. Потріб-

ний сховок. А його катма. «Думай, Сергєєв, думай! Не буває безвихідних ситуацій, бувають хринові мислителі!»

Крісло, два ліжка, два столики, дві тумбочки.

Добре б привалити двері шафою, але вона тут стінна, вбудована. Розтяжки, на яких висять Блинчикові кінцівки, гарні, але ні на що не придатні. «То як?.. Що робитимемо?»

Володимир Анатолійович басовито вшкварив хропака уві сні й виразно зацмокав губами. Сон, скоріше за все, був приємний.

Попри те, що серце Сергєєва відстукувало в ритмі давно немодного диско, сам він зберігав холонокровність. Радше, за звичкою і з потреби — страшно ж було навсправжки.

Не від очікування неминучої смерті — ще поборемося, якщо увійдуть. На колінах помирати ніхто не збирається! Страшно було від іншого... Від безсилля. Саме від нього страшно сильним людям.

Ліжка були масивними, міцними конструкціями на...

«На... колесах! Авжеж, на колесах!»

Лице Сергєєва мимоволі розплилося в посмішці й він одразу став схожим на розлюченого Чеширського Кота — надто вже широка, як на ситуацію, вийшла посмішка.

Він спробував нагнутись, але тільки впав на коліна. У ту-гішій за корсет пов'язці на ребрах не дуже зігнешся.

Колеса фіксувалися заціпками. Знаючи їхнє розташування, можна було б і не нахилитися — кожна заціпка легко відкидалася ногою, як гальмо на дитячому візку. За кілька секунд Михайло вивільнив фіксатори й покотив ліжко з Блиновим до ванної. Пан депутат безтурботно посопував, і Сергєєв подумав, що Блинчика таким нехитрим способом можна було б довести й до Москви — аби за плечі не трясли.

Умивальня була досить просторою, щоб навіть розвернутись у ній, що Михайло негайно зробив, поставивши ліжко паралельно до сталевої ванни, личкованої дорогою облицювальною плиткою. Повернувся до палати і, клацнувши

фіксаторами, поволік до умивальні власне ліжко. Хоч вага була не яка, та ще не загоєні м'язи й сухожилля запротестували з новою силою. Він уже майже втягнув свою ношу в сховок, протискуючись у дверний отвір, коли зовні застрочили автомати. Дерев'яне кришиво порснуло всередину, мов тирса з-під циркулярки. Кулі задзвеніли по батареї опалювання і шцент рознесли величезну шибу — Сергеев і сам трохи раніше мав намір це зробити. Скло блискучим водоспадом посипалося вниз, під стіни будівлі, накривши кілька машин чергових лікарів. Вийшло, на думку Сергеева, навіть дуже вдало — внизу нестямно заволали автомобільні «сигналки» і майже відразу почулися стривожені вигуки бійців служби зовнішньої охорони.

Але допомогти це Сергееву не могло. Часу на те, щоб добігти знизу до їхньої палати, охорона не мала — одна з куль влучила в секретку замка, й вона вилетіла з дверей, як корок з пляшки шампанського. Тієї миті, коли зламалася клямка, Сергеев, хруснувши суглобами, підняв один край ліжка над головою, наскільки міг високо, і босою ногою, сам здивований тим, як вправно, зачинив двері ванної. А сам, не гаючись, вискочив з-під важезного ліжка, з гуркотом впустивши його на кахляну підлогу.

— Ти чого, Умко! — прошипів Блинов, на мить вирвавшись із обіймів Морфея й занімів остаточно, побачивши сплотніле обличчя Сергеева та страшну посмішку, приклеєну до нього, як жувальну гумку, прилиплу до штанів на парковій лавиці.

Два ліжка, поставлені буквою «Т», поперечка якої впиралась у ванну, а бильця одним боком у двері, а другим — в інше ліжко, утворили непогану барикаду: прочинити двері ще можна, однак увійти було проблемою, розв'язати яку швидко навряд чи зміг би навіть Термінатор.

Але ж це увійти було важко, стріляти ж крізь двері у ванну навпаки — легше, ніж крізь вхідні. Вони були легші, добре,

що не фільончасті — фільонка б вилетіла від першого пострілу, і Блинов із Сергєєвим умить перетворилися б на бляшаних зайчиків у тири ДТСААФу.

Блинчик лупав на Сергєєва очманіло, як дивиться на хазяїна хатній кіт, неочікувано впавши у воду. Він не міг збагнути, що саме трапилось, але розумів, що дуже погане. Коли б не седативний ефект від випитих ліків, то галасу, мабуть, було б — хоч вуха затуляй!

За дверима затупотіли.

Сергєєв схопив Блинова за піжаму з вправністю дзюдоїста, висмикнув його зі збруї й разом із ним упав у ванну, накриваючи Володимира Анатолійовича своїм тілом. Блинчикові гіпсові пов'язки гримнули об емальований метал, і він заволав пораненим лосем. Було справді боляче, і Сергєєв здогадувався, наскільки. Але хіба тут до церемоній?

Десятки куль прошили двері, зрикошетили по умивальній, дроблячи кахлі та пробиваючи труби. Зі звуком, схожим на ляскання циркового батога, розлетівся, розкидаючи уламки, унітаз, луснуло біде. Вдарили струмені води, заklubочилася пара. Розсипалася дрібними скляними бризками, втративши на льоту дверці, дзеркальна умивальна шафка.

Від прямих попадань ванна гуділа лунко, як дзвін. Блинов, притиснутий Сергєєвим до дна, вовтузитися перестав: тільки головою тряс, мов візницький огир.

Гучно забряжчали магазини, змінювані вбивцями — хоча на цю мить розігріті глушники вже не цілком скрадали звук пострілів, шелест затвора, під час його руху вздовж затворної рами був чутніший за вихлоп від стрільби.

Хтось важко, всім тілом ударив у двері — барикада заскреготала, але витримала. Ще удар — знову марно, і ще один свинцевий шквал прошив умивальну кімнату.

Сергєєв уявив, як зараз поспішає коридорами охорона, переважно беззбройна (хіба можна споряджений шматками гуми «газовик» вважати зброєю?), і подумки пожалів хлопців.

Летіли вони на гвалт, як метелики на світло лампи, і чекав їх щільний вогонь двох професіоналів — добре озброєних, безжальних і розлучених невдачею.

У двері знову вдарили, цього разу ногою — багаторазово простріляне полотно тріснуло, але не розвалилося.

Блинов засіпався. Ванна почала заповнюватися водою з пробитих труб, тож партійний лідер ризикував потонути на глибині не більше двох сантиметрів. Підводиться ж Сергееву зовсім не хотілося — поранення в дупу було б не лише принизливим, а й тяжким. Це тільки в кіно смішно, а насправді Михайло знав кількох хлопців, які мало на той світ не пішли після поранення в таке пікантне місце. А один із них так і залишився інвалідом. Проте ванна була затісна й замілка для двох, з огляду на те, що габаритами Блинов зовсім не схожий був на приму-балерину, та й сам Сергеев не був квітковим ельфом. Отже, рухатися в ній було небезпечно. Блинов булькав і плювався водою, як чайник, що от-от закипить.

Подумки закликавши на допомогу форту, Сергеев вивернувся, для чого був змушений підвести зад над краєм ванни, і, схопивши Блинова не так за рештки волосся на черепі, як за складку жиру на потилиці, підвів голову надії націонал-демократії над водою. З Блинчикової пики збігали струмені води, а він косив оком на Сергеева, нагадуючи переляканого коня.

За дверима почулося матюччя. Знову застрочив автомат.

— Стояти! — крикнув хтось нестямно. Враз зачхав, забухтів, вивергаючи свинець, остаточно зіпсований глушник. Важко гепнуло тіло. Затріскотіли пістолетні постріли. Стогін. Знову постріл. Зойк, за ним — хрипіння. Сухо, вже без глушника, ляснув пістолет-кулемет. Хтось із тупотом побіг коридором.

Внизу, під стінами будівлі, завили сирени: котрийсь із численних київських спецзагонів із пернатим ім'ям летів на виручку. Шарварок за дверима стих. Тільки в коридорі хтось плакав. По-дитячому плакав, тужливо, з підвиваннями і сльозами.

Михайло обережно підвів голову. В повітрі густа завись пари і пилу. По всій кімнаті хльостали струмені гарячої та холодної води. Одяг на Михайлові й на Блинчику був як хлющ.

— Здається, все, Вово, — сказав Сергєєв, не впізнаючи власного голосу. Звуки з пересохлого горла виходили важко. Страшенно хотілося пити. — Я встану і роздивлюся. Ти полеж поки що.

— Умко, — сказав Блинов, вивертаючи шию на якийсь немислимий кут, аби розгледіти Сергєєва. — Умко, ти ж мене знову врятував! Я тепер твій боржник до скону! Ти мені брат тепер, Умко!

— Лежи вже, брате, — всміхнувся Сергєєв, виповзаючи з ванни і намагаючись не товкти колінами і так добряче прим'ятого Блинова. — Дякую, що хоч не «брателлом» обізвав. Від тебе всього можна сподіватися.

— Я тобі винен, Сергєєв, — заторохтів Володимир Анатолійович.

Схоже, починався «відхідняк»: із істерикою та зливою слів, як у класичних випадках, описаних у підручниках із психології. Був би зараз час «колоти» Блинова — луснув би він, як підпрілий волоський горіх, із легким хрускотом, і виклав би все, про що питали. Мужик він сильний. Цей стан нетримання язика в нього довго не триватиме — спрацює підкірка, й усе: закрилася черепашка, втік рачок.

— Це ж щастя, що я тебе зустрів, Сергєєв! Мое щастя!

Блинчик спробував перевернутися й сісти, але марно — він улип у ванну так туго, як корок у пляшку, — без штопора не витягнеш. Іншим часом видовище могло здатися б комічним, та зараз Михайлові було не до сміху.

Обережно ступаючи босими ногами по слизькій, усіяній уламками скла та фаянсу підлюзі, Сергєєв наблизився до подірявлених на друшляк дверей. Десь оддалік у будівлі ще чулися постріли. Поранений у коридорі все ще болісно скавчав.

У погано освітленій палаті руху не було видно, але ручатися, що з темряви по них не вдарить черга, Сергеев не міг. А це означало, що Володимир Анатолійович, щебечучи, як статево-зрілий кенар, мусив поки що залишатись у своєму металевому ложі. Тільки от перекласти його треба було б зручніше — ще захлинеться чого доброго, а воду перекрити ніяк.

— Потерпи, Вово, — попросив Сергеев і наготувався ривком перевернути Блинчика, але, як виявилось, особливих сил це не потребувало. Води набралось стільки, що трохи підважений Блинов легко сплив на поверхню, як шматок корка, і так само легко перевернувся. Затягнуті в гіпс кінцівки відразу ж затонули знову, тож Блинов застиг у кумедній позі, віддано дивлячись на Сергеева знизу вгору. Ну, справжнісінький бульдог у сподіванні шматочка сирої печінки!

Михайлові був добре знайомий такий стан. Після цілковитої нервової віддачі починався «розслабон», чимось схожий на той, що настає після ста грамів спирту, випитих у важкому похміллі, коли до чорно-білої, нечіткої картинки несподівано повертається колір. Відчуття дивом збереженого життя п'янило краще за будь-яку випивку. Солодке розуміння того, що цього разу, справді, минулося, ти дихаєш, ти відчуваєш світ, наповнювало такою радістю, що емоції неможливо було втримати під контролем.

Вони бовтались у холодній воді. Якби до ванни хлюпала гаряча, от тоді їм напевно було б непереливки: у трубах тік майже окріп. У власній котельні Феофанії газу не шкодували.

— Ти дверей не відчиняй, — зашепотів Блинов, метушливо хапаючи Сергеева за руки. — Нехай хтось із наших приїде! Не відчиняй, Умко! Раптом вони ще там?!

— Нікого там немає, — сказав Сергеев. — Пішли. Тільки поранений кричить. Чуєш, Блинчику?

Блинов закивав, як китайський бовванчик.

— Чую. Не відчиняй. Я нікому не вірю. Нехай наші приїдуть. Васильович хай приїде.

— Як я тобі їх покличу? — озвався Михайло з роздра-туванням. — По батареї? Мобільники в палаті залишилися. Що нам з тобою тут до ранку сидіти?

— Вони приїдуть, — мовив Володимир Анатолійович із глибокою впевненістю в голосі. — От побачиш. Обов'язко-во приїдуть. Вони дізнаються, їм зателефонують.

Несподівано він дрібно затрясся всім тілом, зацокотів зу-бами — дзвінко, як кастаньетами. «Відхідняк» тривав. Пан Блинов потроху оговтувався.

Сидіти в розгромленому санвузлі — було так, ніби ховати голову під крило. Ще через п'ять хвилин Блинчик міркувати-ме нормально і його можна буде перенести в палату. До того ж Сергеев був певен, що ті, хто в них стріляли, давно покинули будівлю. Якщо змогли, звісно. Стрілянина внизу була серйозна.

— Не бійся, Вово, — повторив він і заходився відтягати від продірявлених дверей імпровізовану барикаду.

Води на підлозі натекло вже майже по кісточки.

У палаті було темно — тільки з коридору в навстіж про-чинені двері лилося каламутне світло ламп розжарювання. Пахло порохом, у повітрі висів сизий димок. Сергеев обереж-но ступив крок із умивальної, з острахом наступаючи босими ногами на хлюпотливий килим.

Уперек дверного отвору, спершись ліктем об одвірок, напівлежав чоловік. Розгледіти його в контражурі Михайло не міг, але саме стогони цього пораненого вони чули. Навко-ло розтікалася калюжа, що здавалася чорною в тіні та ставала темно-червоною, виповзаючи в коридор. Чоловік увесь час на-магався підвестися, підтягав до живота ногу, але потім знову її розпрямляв, мов напіврозчавлений коник.

Друге, нерухоме, тіло під стіною Михайло помітив не від-разу. Більше в палаті нікого не було. Повільно, з побоюванням просуваючись до виходу, Сергеев наступив на гільзу і засичав від болю. Гільзи скрізь, здавалося, ними було всипано всю під-логу в кімнаті й коридорі. Нападники патронів не шкодували.

ЗМІСТ

Розділ 1	3
Розділ 2	21
Розділ 3	47
Розділ 4	74
Розділ 5	114
Розділ 6	142
Розділ 7	172
Розділ 8	195
Розділ 9	222
Розділ 10	251
Розділ 11	289
Розділ 12	328